

I (Finlayson), II (Tammerkoski), III (Nalkala), Hämeenpuisto, asemakaava nro 8848, aloitusvaihe

Aloitusvaiheen aineiston nähtävilläoloaika 13.1.–3.2.2022.

Kaavan aloitusvaiheen suunnittelutilannetta esiteltiin kaavan esittelyvideolla. Kaavasta oli mahdollista jättää kysymyksiä 13.1.–25.1.2022 välillä erillisellä kysymyslomakkeella osoitteessa www.tampere.fi/kaavoitus/tilaisuudetjaesittelyt. Vastaukset kysymyksiin julkaistiin 31.1.2022 mennessä, jotta niihin pääsi tutustumaan kaavan aloitusvaiheen nähtävillä olon aikana. Tähän on koottu Hämeenpuiston kaavaan liittyvät kysymykset vastauksineen. Vastaukset on koottu yhdessä asemakaavoituksen, vihersuunnittelun ja liikennesuunnittelun asiantuntijoiden kanssa.

Kysymyksiä ja vastauksia kaavan aloitusvaiheesta

Kaavaprosessi, kaavoitus ja tapahtumat

- Kysymys:** Miten suunniteltujen selvitysten nojalla asukkaiden näkökulma tulee huomioitua? Hämeenpuistossa asuu huomattava määrä asukkaita puiston varrella olevissa kerrostaloissa. Asukkaat mainitaan osallisena, mutta olisiko hyvä lisätä tehtäviin selvityksiin myös asukasselvitys? Hämeenpuisto on kuitenkin myös asuinalue siinä missä mikä muukin kaupungin osa ja suunnittelua pitäisi tehdä ei pelkästään julkisena tilana ja liikenteen kannalta vaan myöskin siellä asuvien asukkaiden näkökulma ja päivittäisen elämän kannalta tarpeelliset asiat huomioiden.

Vastaus: Kaavoitusprosessiin kuuluvat kaavan eri vaiheiden nähtävillä olot, joiden aikana kerätään mielipiteitä ja kommentteja kaupunkilaisilta ja nimenomaan myös asukkailta. Kaavatyön aloitusvaiheessa tutkitaan työn lähtökohtia ja tässä kaavassa on nyt aloitusvaiheessa haluttu vastata myös kaupunkilaisten esittämiin kysymyksiin. Aloitusvaiheessa on myös mahdollisuus jättää mielipiteitä. Asukkaiden jättämät mielipiteet huomioidaan osana kaavatyötä.

Kaavan seuraavassa vaiheessa asetetaan nähtävillä selvityksiä ja alustavia suunnitelmia kaavan valmisteluvaiheessa, jonka yhteydessä kerätään taas mielipiteitä ja kommentteja kaupunkilaisilta.

- Kysymys:** Miten meluselvitys tehdään?

Vastaus: Meluselvitys laaditaan asiantuntijaselvityksenä, jossa kuvataan ja arvioidaan melun määrä ja sen leviäminen melumallilla ja laskennalla. Selvityksessä huomioidaan keskustan maankäyttö ja liikenneverkko sekä nykyinen ja tulevaisuuden ennustetilanne, joka pohjautuu Keskustan strategiseen yleiskaavaan ja sen mahdollistamaan kasvuun. Selvityksessä annetaan myös suosituksia ympäristöhäiriöiden vähentämiseen ja huomioimiseen kaavaratkaisussa.

3. **Kysymys:** Voidaanko Hämeenpuiston pohjoispään superankea hiekkakenttä muuttaa takaisin puistoksi tämän työn yhteydessä? Naapuriinhan tulee Särkänniemen kaavoituksen myötä tapahtuma-aukioita ja aluetta niin paljon, että ihmiset arvostaisivat, että Hämeenpuistoa kehitetään viheralueena, ei isona tyhjänä kenttänä, mitä käytetään pysäköintipaikkana.

Vastaus: Kaavatyön yhteydessä laaditaan Hämeenpuiston yleissuunnitelma. Hämeenpuiston pohjoispää on mukana suunnittelussa ja aluetta kehitetään osana puistoa. Uudet toiminnot suunnitellaan puistohistorialliset arvot huomioiden.

4. **Kysymys:** Miten on mahdollista että 2018 Hämeenpuiston pohjoispää muutettiin ankeaksi hiekkakentäksi ilman mitään kaavoitusprosessia, mitä se ei ole ikinä ollut historiassaan aiemmin eikä nykyisten kaavojen mukaan pitäisi ollakaan? Videossa mainittiin, että pieniä asemakaavamuutoksia on tehty mm. kioskien ja muuntamoiden toteuttamisten takia, mutta tämä pohjoispään hiekkakentän luominenhan muutti puiston muotoa aivan mielettömästi, huonompaan suuntaan.

Vastaus: Pohjoispään toiminnallisia muutoksia varten ei ole tarvinnut laatia kaavaa, koska puistotoimintojen suunnitteluun on erilliset suunnittelu- ja hyväksymisprosessit, joihin kuuluu myös nähtävillä olot. Pohjoispäästä on poistettu vanha leikkipaikka ja luistelukenttä kaupungin leikkipaikkoja ja kenttiä koskevien viherpalveluohjelmien mukaisesti. Alue on jäänyt odottamaan puistokokonaisuuden suunnittelua, ja tämä työ käynnistyy nyt osana kaavatyötä. Kaavatyön yhteydessä laaditaan Hämeenpuiston yleissuunnitelma.

5. **Kysymys:** Voidaanko tämän työn yhteydessä jotenkin estää Hämeenpuiston pohjoispään käyttäminen parkkipaikkana? Aina, kun puistossa on jotkut markkinat, niin historiallinen puisto on isolta osin vain autojen parkkipaikkana, mitä me alueen

asukkaat emme todellakaan halua. Kadun varret ovat täynnä parkkipaikkoja, joten puiston ei pitäisi olla parkkipaikka lisänä. Puiston käyttö estyy ja on todella vaarallista. Puiston suunnittelussa pitäisi lähteä siitä, että se olisi Helsingin Esplanadin tyylinen puisto, mitä ei tulisi mieleenkään käyttää parkkipaikkana, koska se on käytännössä tehty mahdottomaksi.

Vastaus: Hämeenpuiston tapahtumakäyttöä ja siihen liittyvää tilankäyttöä, rajoituksia tai käytäntöjä tutkitaan mm. tapahtuma-aikaisen pysäköinnin osalta tässä kaavatyössä sekä kaavaan liittyvissä selvityksissä ja suunnitelmissa.

6. **Kysymys:** Miksi Hämeenpuiston kaavasunnitelma ei ulotu Eteläpuistoon asti, vaan jää kesken?

Vastaus: Eteläpuiston kaavatyö on kesken ja kaavaratkaisu tutkitaan uudelleen. Hämeenpuiston eteläinen osuus on osa kaavan numero 8581 kaava-alueetta. Tuo alue liittyy keskeisesti Eteläpuiston kaavaratkaisuun ja se tutkitaan kaavallisesti osana tuota kokonaisuutta, vaikka alue sisältyy Hämeenpuiston kaavan selvityksiin.

7. **Kysymys:** Tullaanko kaavassa huomioimaan Tampereen läntisen keskustan visiotyöryhmän työ? Visiotyössä Hämeenpuiston roolia mietittiin huomattavasti.

Vastaus: Visiotyössä esitettyjä ratkaisuja tutkitaan tarkemmin tässä kaavatyössä.

8. **Kysymys:** Missä määrin kaavasunnittelu tulee tukeutumaan Läntisen keskustan kehitysvision esityksiin ja ideoihin koskien Hämeenpuistoa ja Hämeenpuiston liikenne-ehdotuksia? Visiossa esitetään mm. läntisen keskusta-alueella olevien yksisuuntaisten katujen muuttaminen kaksisuuntaisiksi, Hämeenpuiston autoliikenteen siirtämistä yksinomaan läntiselle ajoväylälle, asukas- ja asiakasparkkipaikkojen vähentämistä ja Hämeenpuistossa olevien rakennusten ja rakennelmien lisäämistä.

Vastaus: Visiotyössä esitettyjä ratkaisuja tutkitaan tarkemmin tässä kaavatyössä.

9. **Kysymys:** Kiinnostavin muutos puuttuu. Viihtyisyyden, kauneuden ja käytännöllisyyden kannalta paras ratkaisu Hämeenpuistoon olisi kanaali Mustanlahden satamasta Ratinan suvantoon. Veneille sopiva, Pietarin tyyliin. Kaarisiltoja ylitse ym. Onko asia edes käynyt mielessä?

Vastaus: Kiinnostava esitys. Kanaalin rakentaminen Hämeenpuistoon olisi toiminnallisesti, teknisesti ja myös taloudellisesti erittäin vaativa ratkaisu, jonka myötä monet muut keskeiset alueen suunnittelun tavoitteet, mm. puistohistoriallisten arvojen turvaaminen, jäisivät toteutumatta.

10. **Kysymys:** Puistoalue sopii huonosti raskasta kalustoa vaativaksi markkinapaikaksi. Onko ajateltu vaihtoehtoa, jossa markkinatapahtumat yms. järjestettäisiin Pyynikintorilla ja Hämeenpuistossa olisi vain kevyitä vähän viheralueita kuluttavia tapahtumia?

Vastaus: Tapahtumakäytön kehittäminen on yksi tärkeistä lähtökohdista kaavatyössä. Hämeenpuiston tapahtumakäyttöä ja siihen liittyvää tilankäyttöä, rajoituksia tai käytäntöjä tutkitaan tässä kaavatyössä.

11. **Kysymys:** Miten Hämeenpuiston tapahtumat sovitetään siten, että ne eivät katkaise pyöräilyn pääreittiä useiksi päiviksi monta kertaa vuodessa?

Vastaus: Kaavan liikenneselvityksessä tutkitaan muun muassa pyöräilyn ja jalankulun yhteydet. Liikenneselvityksessä, puiston suunnittelussa ja kaavatyössä tutkitaan myös kaikkien kulkumuotojen ja tapahtumakäytön yhteensovittamista.

12. **Kysymys:** Miksi pitäisi lisätä tapahtumia Hämeenpuistoon (esplanadille)? Eteläpuistoon ei saa tehdä korkeita taloja (kaava 8581). Muutama penkki lisää Hämeenpuistoon (esplanadille) ja ehkä muutama kahvila/kioski lisää riittänee. Patsaat kunniaan. Puiden säilyttäminen. Nytkin ollut muutama mukava pikkutapahtuma jo. Piknikit Näsinpuistoon ja Eteläpuistoon, Tammerkosken rantaan. Isot tapahtumat Keskustorille ja Ratinaan.

Vastaus: Tapahtumakäytön ja virkistyskäytön kehittäminen ovat tärkeitä lähtökohtia kaavatyössä. Kaavatyön yhteydessä laaditaan puiston yleissuunnitelma, jossa tutkitaan muun muassa Hämeenpuiston toimintoja, puiston ilmettä, patsaiden asemaa, uusia istutuksia, kalusteita ja arvopuiden säilyttämistä. Kaavatyössä pyritään sovittamaan yhteen eri tavoitteet arvot huomioiden. Hämeenpuiston eteläosa ratkaistaan Eteläpuiston kaavatyössä numero 8581.

13. **Kysymys:** En löydä nettisivujen kautta mitään varsinaista asemakaava-aineistoa tai suunnitelmia, vain osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Mitä kautta muu tämänhetkinen aineisto ja mahdolliset selvitykset ovat tutustuttavissa?

Vastaus: Linkki kaavan aineistoihin löytyy kaupungin ilmoitustaulun kuulutuksesta ja Hämeenpuiston aineistoihin vievä linkki löytyy myös sivulta www.tampere.fi/kaavoitus/tilaisuudetjaesittelyt nimellä *Kaavan 8848 aineistot*. Tässä kaavan aloitusvaiheessa kaavan aineistona on vasta osallistumis- ja arviointisuunnitelma (8848 OAS), johon voi tutustua. Kaavatyön edetessä aineistoja lisätään kaavan sivulle.

Rakennukset ja rakentaminen

14. **Kysymys:** Miten on mahdollista, että Laivayhtiön talo ja sen naapuritalo eivät ole osa huomioitavia Pirkanmaan rakennetun ympäristön kohteita, mutta taas kaikki 60–70-lukujen Amurin 3-kerroksiset elementtitalot ovat? Tiedän, menee vähän kaavoituksen ohi mutta pisti vaan isosti silmään.

Vastaus: Kysymyksessä mainitut rakennukset ovat monien muiden Hämeenpuiston varrella olevien yksityisten ja julkisten rakennusten tapaan osa Hämeenpuiston valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY, http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4502). Näiden rakennusten arvot turvataan ja huomioidaan valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden mukaisesti kaavoituksessa. Esittelyvideolla kulttuuriympäristödialla oli puutteellisesti osoitettu viherällä vain osa asemakaavalla suojelluista rakennuksista. Voimassa olevaan kaavaan tonteilla voi tutustua muun muassa Oskarín karttapalvelussa <https://kartat.tampere.fi/oskari/> (valitse karttataso ajantasa-asebakaava).

Liikenne ja liikkuminen

15. **Kysymys:** Videossa sanotaan, että Hämeenpuisto on osa keskustan liikennekehää. Toivottavasti tämän kaavoituksen edetessä on tarkkaan tiedossa se fakta, että Satakunnankadusta pohjoiseen Hämeenpuisto ei ole osa keskustan liikennekehää vaan hitaan liikkumisen aluetta. Eli toivottavasti Hämeenpuistosta Satakunnankadusta

pohjoiseen muodostetaan selvästi liikennekehästä erottuva alue, jossa autoilu ei ole hallitsevin osa maisemaa. Eli vähemmän kaistoja, pienempi nopeusrajoitus, korotettuja suojateitä jne.

Vastaus: Liikenneasiat tutkitaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavassa liikenneselvityksessä, joka osaltaan toimii asemakaavatyön lähtökohtana. Muun muassa näitä asioita ja tavoitteita pyritään sovittamaan yhteen kaavatyössä.

16. **Kysymys:** Miten puiston melu, ilmanlaatu ja liikenneturvallisuusongelmat ratkaistaan ilman lisähaittaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille?

Vastaus: Liikenneasiat ja ympäristöhäiriöt tutkitaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavissa liikenne-, melu- ja ilmanlaatuselvityksissä, jotka osaltaan toimivat asemakaavatyön lähtökohtana. Muun muassa näitä asioita ja tavoitteita pyritään sovittamaan yhteen kaavatyössä.

17. **Kysymys:** Toteutuuko Hämeenpuiston ajoväylien kaventaminen suojateitä lyhentämällä kuten tällä hetkellä Puuvillakadun kohdalla on tehty.

Vastaus: Myös tätä tutkitaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavassa liikenneselvityksessä.

18. **Kysymys:** Voidaanko autoliikenne lopettaa Hämeenpuistosta?

Vastaus: Hämeenpuistolla on keskeinen tärkeä rooli keskustan liikenneverkossa. Hämeenpuiston liikenteellistä roolia tutkitaan myös kaavan liikenneselvityksessä.

19. **Kysymys:** Voidaanko autoliikenne siirtää kokonaan yhdelle puolelle katua?

Vastaus: Myös tätä tutkitaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavassa liikenneselvityksessä.

20. **Kysymys:** Onko tarkoitus siirtää ajoneuvoliikenne pelkästään Hämeenpuiston länsipuolelle, Visiosuunnitelman mukaisesti?

Vastaus: Myös tätä tutkitaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavassa liikenneselvityksessä.

21. **Kysymys:** Miksi halutaan hankaloittaa henkilöautoliikenteen sujuvuutta Hämeenpuistossa? Varsinkin, jos aiotaan poistaa ajokaistoja tai kaventaa niitä -

joukkoliikenne vaatii myös tilaa ajokaistalleen. Jo nyt ruuhka-aikoina Hämeenpuistossa on jonoja Ratikan aiheuttamien liikennemuutosten vuoksi. Onko suunnittelussa mukana ollenkaan henkilöautojen edustajia? Onko arkkitehdeillä ajokortit ja kokemuksia keskustassa ajamisessa? a) kehäliikenne Ratinansillan kautta esim. Messukylästä Koulukadun kentälle, Pirkanmaan musiikkiopistolle b) myös yhteys esim. kivijalkakappoihin, keskustan kahviloihin ja Keskustorin tapahtumiin (Mummilla 4 lastenlasta - joten joukkoliikenteellä tai pyörällä kuljettaminen ei välttämättä onnistu sujuvasti - eri harrastuksiin kuljettaminen ym.) Kunkun parkki ensin valmiiksi?

Vastaus: Hämeenpuistolla on keskeinen rooli keskustan liikenneverkossa. Liikenteellistä roolia ja eri kulkumuotojen sujuvuutta ja yhteen sovittamista tutkitaan kaavan liikenneselvityksessä.

22. **Kysymys:** Onko kaupunki-infrastruktuurin kannalta muka mahdotonta tehdä koko Hämeenpuiston ajokaistoista pihakatua, eli kaventaa ja madaltaa nopeusrajoitus sen mukaiseksi? Kyseessä on käsittämättömän hieno puistoalue, jolla ei käytännössä voi viettää ollenkaan aikaa johtuen liikennemelusta ja pakokaasuista. Tampereen kokoinen kaupunki ansaitsisi paljon parempaa, ja on aivan omituista, että keskusta-alueilla asuvat ja aikaa viettävät ihmiset kärsivät edelleen siitä, että joidenkin pitää päästä esim. Hämeenpuiston läpi paikasta toiseen tai ylipäätään autolla mahdollisimman lähelle palveluita.

Vastaus: Hämeenpuistolla on keskeinen rooli keskustan liikenneverkossa ja myös viherverkossa. Kaavatyössä pyritään vähentämään ympäristöhäiriöitä ja tutkitaan eri tavoitteiden yhteensovittaminen.

23. **Kysymys:** Onko tarkoitus ottaa osa Hämeenpuiston nykyisistä ajokaistoista pyörätieksi? VAI Onko tarkoitus leventää nykyistä Hämeenpuiston hiekkakäytävää? Onko ajatuksena ottaa käytävän toinen puoli vain polkupyörille kahteen suuntaan ja asvaltoida se? Hiekkakäytävä jäisi jalankulkijoille? Miksi polkupyöräilijöiden liikennesujuvuus on nostettu tärkeimmäksi? mm. heille rakennetaan keskustassa Rongankadulle leveä pyörätie, pyöräily sallittu Hämeenkadulla jne. nopeus/nopeusrajoitukset pyöräilijöille ehdottomasti järkeväksi, jos jalankulkijoita samalla kadulla/kaistalla - Turvallisuus

Vastaus: Kaavan liikenneselvityksessä tutkitaan muun muassa pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä ja kaikkien kulkumuotojen sujuvuutta ja turvallisuutta, mutta kaavatyössä sovitetaan yhteen myös muut keskeiset tavoitteet, kuten virkistyskäyttö ja tapahtumakäyttö. Näiden lisäksi kulttuuriympäristöarvot huomioidaan.

24. **Kysymys:** Millä tavalla suojellaan jalankulkijoita Hämeenpuiston jalkakäytävillä suhaavilta pyöräilijöiltä? Varsinkin alamäkeä vauhdilla laskettelevat pyöräilijät ovat vaara kävelijöille Hämeenkadun ja Tiiliruukin välisellä alueella.

Vastaus: Kaavan liikenneselvityksessä tutkitaan muun muassa pyöräilyn ja jalankulun yhteydet. Liikenneselvityksessä ja kaavatyössä tutkitaan myös kaikkien kulkumuotojen yhteen sovittamista. Esimerkiksi näitä asioita ja tavoitteita pyritään sovittamaan yhteen kaavatyössä.

25. **Kysymys:** Voisiko pyörätiet rakentaa niin, että pyöräily tapahtuisi puiston keskialueelta rajatulla alueella, jolloin koirien ulkoiluttajat, rollaattorien kanssa liikkuvat ja hitaasti kävelevät ihmiset olisivat turvassa kamikaze-pyöräilijöiltä?

Vastaus: Kaavan liikenneselvityksessä tutkitaan muun muassa pyöräilyn ja jalankulun yhteydet. Liikenneselvityksessä ja kaavatyössä tutkitaan myös kaikkien kulkumuotojen yhteen sovittamista. Esimerkiksi näitä asioita ja tavoitteita pyritään sovittamaan yhteen kaavatyössä.

26. **Kysymys:** Voisiko pyörätiet suunnitella oikeanpuoleisen liikenteen mukaisesti niin, että oikea olisi oikealla ja vasen vasemmalla Hämeenpuiston keskikäytävällä? Polkupyörään juuttuva koiran hihna on vaara molemmille.

Vastaus: Kaavan liikenneselvityksessä tutkitaan muun muassa pyöräilyn ja jalankulun yhteydet. Liikenneselvityksessä ja kaavatyössä tutkitaan myös kaikkien kulkumuotojen yhteensovittamista. Esimerkiksi näitä asioita ja tavoitteita pyritään sovittamaan yhteen kaavatyössä.

Puisto ja viheralueet

27. **Kysymys:** Miksi eteläosaan Hämeenpuistoa ei haluta puistoaluetta?

Vastaus: Myös Hämeenpuiston eteläosaan halutaan puistoaluetta. Eteläisin osa alueesta ratkaistaan vireillä olevassa Eteläpuiston asemakaavassa numero 8581.

28. **Kysymys:** Miksi järveltä järvelle ulottuva viheralue halutaan katkaista?

Vastaus: Järveltä järvelle ulottuva viheryhteys ja sen parantaminen ovat tärkeä kaavatyön tavoite ja tätä yhteyttä ei haluta katkaista. Kaavatyön yhteydessä laaditaan Hämeenpuiston yleissuunnitelma, jossa Hämeenpuisto suunnitellaan kokonaisuudessaan, mutta puiston eteläisin osa ratkaistaan vireillä olevassa Eteläpuiston asemakaavassa numero 8581.